

Amsterdammer Almanak 2015

521ste Jaargang sinds 1494

ISBN 9789402125894

Amsterdammer Almanak 2015

521ste Jaargang sinds 1494

Waarin opgenomen De Groot Hollandsche Almanak, Het
Sloter Jaarboek en De Osdorper Almanak.

© MMXV Mohamed El-Fers

januari

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

februari

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

maart

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

april

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

mei

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

juni

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

juli

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

augustus

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

september

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

oktober

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

november

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

december

Zo	Ma	Di	Wo	Do	Vrij	Za
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

28 september: totale maansverduistering boven Nederland en België

KIJK UIT

Door vleeselijke lusten en onkuise aardse begeerten dreigt menig Katholieke knaap door masturbatie *meer* dan alleen de zuiverheid van zijn ziel te verliezen!

Masturbatie, de zelfbevrediging door prikkeling van de geslachtsorganen met de hand, is en blijft een ernstige zonde/ Een zonde die de Heilige Katholieke Kerk als enige instantie op aarde kan vergeven dankzij het Sacrament van Boete.

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN

dankzij Pater Enrico Sege's geheel verhernieuwde

ROOMS KATHOLIEKE ERECTIEBEL

Hoe ernstig deze zonde is, moge wel blijken uit het feit dat het Heilig Officie van Rome nog in 1929 officieel verbod om een erectie met de hand te stimuleren, zelf in geval van medisch belang indien via het opgeklapte sperma een ziekte opgespoord zou kunnen worden. Want het is een blijft een overtreding van het zesde gebod: Gij zult geen onkuisheid doen. Spaar daarom de coupons, zo kunnen ook je vrienden kennis maken met de originele ErectieBel.

EEN ZEGEN VOOR DE MASTURBANTEN

VRAAG NAAR ONZE GRATIS DEMONSTRATIE

Bij onze 521ste Jaargang

Dit jaar hebben Johnny Jordaan en de Westertoren op onze cover. Johnny beleefde in 1955, na jarenlang in een kroeg in de Oudebrugsteeg te hebben gezongen, zijn grote doorbraak. Op 7 februari van dat jaar - zijn 31e verjaardag - won hij een zangconcours als de Beste Stem van de Jordaan.

Een jubileum waar we niet aan voorbij gaan in deze Amsterdammer Almanak, ooit begonnen als een Schaapherder-kalender. Dat was in 1494, de tijd dat er nog kalveren in de Kalverstraat graasden en hier jaarlijks de Mirakelspelen plaatsvonden. Amsterdam bloeide dankzij het Wonder dat er 'ter Heilige Stede' in de Kalverstraat had plaatsgevonden. En de almanakken bloeiden mee.

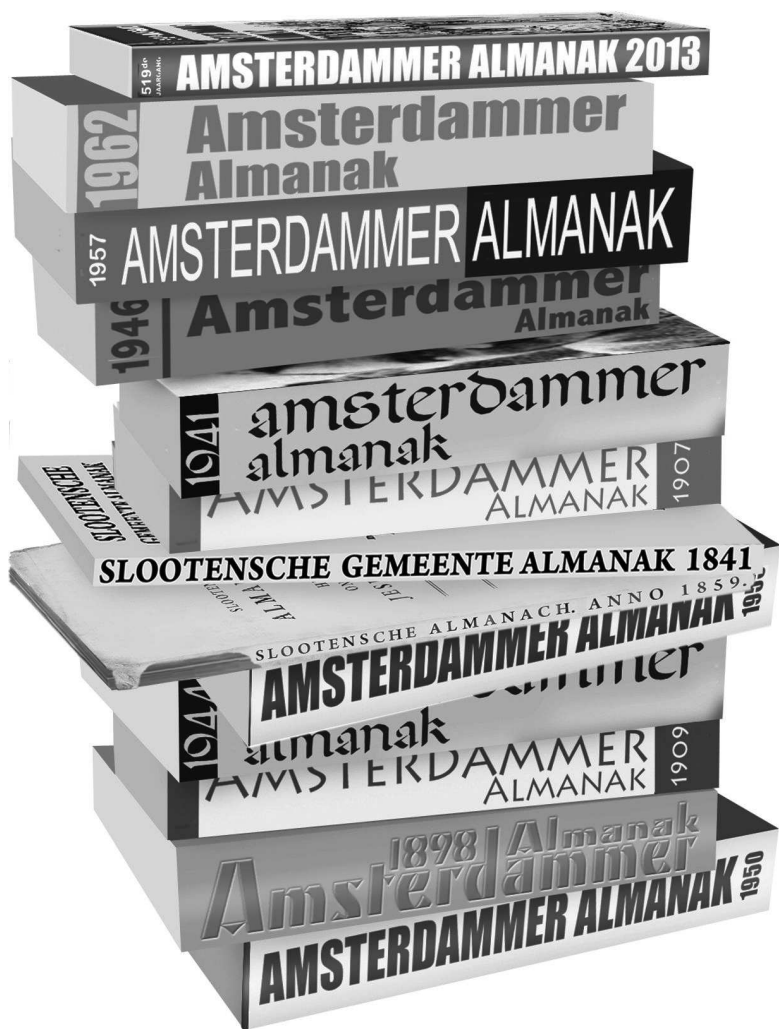
De Amsterdammer Almanak maakt geen aanspraak de oudst bekende almanak van de Nederlanden te zijn. Die van Zutphen is zeker één jaar ouder. Aangezien deze Zutphener eigenlijk de voorganger is van de Enkhuizer almanak, mag de Enkhuizer met recht aanspraak maken 's lands oudste te zijn. Want het is niet bekend of de uit Antwerpen afkomstige drukker Simon Cock eerdere almanakken drukte. Zijn uitgave voor het jaar 1494 is het oudst bekend bewaard gebleven exemplaar.

Vanouds de Schaapsherderskalender van 1494

A handwritten signature in black ink, reading 'Grootius'. The script is cursive and somewhat stylized, with the 'G' being particularly large and prominent.

De Erve Simon Cocks en De Erve
Weduwe Gijsbert de Groot (Gilma de Groot)

De Amsterdammer Almanak

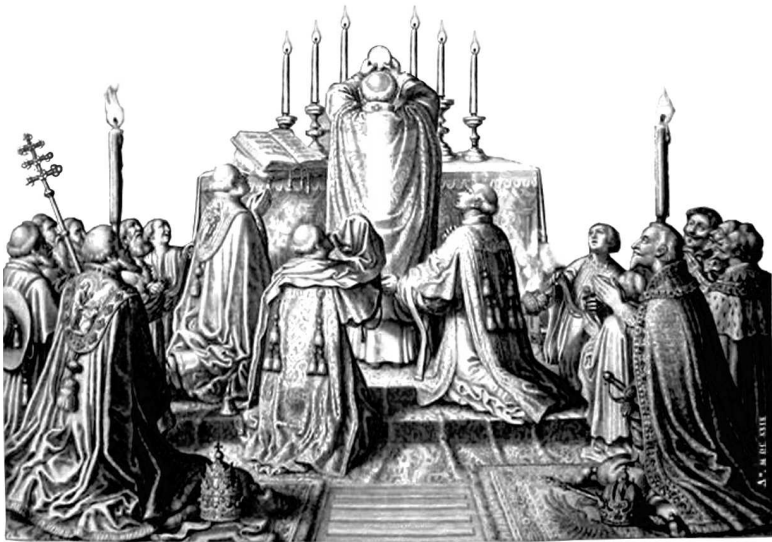
Uw jaarlijkse Bron van Kennis

In het jaar 2015 a.d.

vrijdag 2 januari **Mevlid kandili** 1436
dinsdag 27 januari: **Verlichting van Boeddha**
zondag 15 t/m woensdag 17 februari: **Carnaval** 2015
donderdag 19 februari: **Chinees nieuwjaar** 4712
zondag 5 april: **1e Paasdag** 2015
zaterdag 4 t/m vrijdag 10 april: **Pesach** 5775
donderdag 23 april: **Regaib kandili** 1436
maandag 27 april: **verjaardag Koning Willem IV**
dinsdag 5 mei: **Bevrijdingsdag**
zondag 10 mei: **Moederdag**
donderdag 14 mei: **Hemelvaartsdag** 2015
vrijdag 15 mei **Mirac kandili** 1436
zaterdag 23 mei: **Luilak**
zondag 24 mei: **1e Pinksterdag** 2015
zondag 24 en maandag 25 mei: **Sjavoet** 5775
maandag 1 juni: **Berat kandili** 1436
zondag 21 juni: **Vaderdag**
zondag 26 juli: **Tisah be-Av** 5775
woensdag 17 juni: **begin Ramadan** 1436
zaterdag 4 juli : **begin Tour de France in Utrecht**
zondag 12 juli: **Kadir gecesi** 1436
woensdag 17 juli: **einde Ramadan** 1436
maandag 14 en dinsdag 15 september: **Rosj Hasjana** 5776
woensdag 23 september: **Jom Kipoer** 5776
woensdag 23 t/m vrijdag 25 september: **Isl. Offerfeest** 1436

dinsdag 6 oktober: **Simchat Tora** 5776
woensdag 14 oktober: **Islamitisch Nieuwjaar** 1437
vrijdag 23 oktober: **Ashura** 1437
zaterdag 31 oktober: **Halloween** 2015
woensdag 11 november: **Sint Maarten** 2015
zaterdag 5 december: **Sint Nicolaas** 2015
maandag 7 t/m maandag 14 december: **Chanoeka** 5776
dinsdag 22 december **Mevlid kandili** 1437
vrijdag 25 december: **1e Kerstdag** 2015

Johnny Jordaan is Mokum

Dit jaar is het zestig jaar geleden dat de grote zanger van het Amsterdamse levenslied zijn doorbraak beleefde en in een paar maanden uitgroeide tot de populairste zanger van Nederland en Vlaanderen.

Johnny Jordaan in 1954 in de Oudebrugsteeg 27.

Op het plein van de Elandsgracht staat zijn borstbeeld. Later kwam daar ook Tante Leen bij. Zij heette ooit Helena Polder

en gold samen met haar gabber Johnny Jordaan als 'beste stem van de Jordaan'. Tante Leen zong liefdevol over hem, in haar grootste hit *Oh, Johnny* (1956). Waren deze twee beelden nog een twee-eenheid, ook omdat deze beelden door dezelfde kunstenaar waren vervaardigd, daarna nam Hannie Pastor in zijn glansrol van 'enig overgebleven originele Jordanees' de regie over het pleintje vlakbij zijn huis over. Hij was dé motor achter de beeldengroep van zijn 'afgoden' die later achter Johnny en Tante Leen werden geplaatst: Manke Nelis, Johnny Meijer, Mien Froger én Bolle Jan.

De naam van Johnny Jordaan lijkt onverbrekkelijk verbonden met de Jordaan. Toch leefde hij langer in de Amsterdamse Staatsliedenbuurt als in de door hem zo hartstochtelijk bezongen wijkje.

De legendarische volkszanger was de beroemdste bewoner van het Frederik Hendrikplantsoen. Hij woonde er "net buiten de Jordaan" tot zijn dood in 1989. Ook daarna verliet Johnny zijn Staatsliedenbuurt niet. Op Vredenhof aan de Haarlemmerweg rust Johnny samen met o.a. de keizer van het Jiddische lied Leo Fuld en 's werelds beste accordeonist Johnny Meijer.

Johnny werd als Johannes Hendricus van Musscher op 7 februari 1924 geboren op de hoek van de Amsterdamse Lijnbaans- en Rozengracht. Vanuit het wc-raampje was de Westertoren te zien. Zijn vader was dakbewerker Bastiaan van Musscher, zijn moeder Wilhelmina Catharina Verbrugge.

In de Amsterdamse volksbuurt de Jordaan groeide hij op als de oudste van twee broers in een Rooms-katholiek arbeidersgezin, waarvan pa door zijn slechte gezondheid bijna altijd thuis zat, was moeder gedwongen keihard bij te klussen.

Het was jaren vòòr Johnny 'Geef mij maar Amsterdam' op de plaat zou zetten. Volgens oud-burgemeester d'Ailly het volkslied van Amsterdam. Zowel tekst als muziek werden geschreven door Pi Veriss (Piet Visser, 2 oktober 1916-11 november 1998)), hoewel ook Harry de Groot als medecomponist staat vermeld.

Toen Jan van Musscher acht was, begon hij met zijn ruim twee jaar jongere neef Carel Verbrugge - die later als zanger bekend zou worden onder de naam Willy Alberti - op straat en in buurtcafés liedjes te zingen. Het met deze 'smartlappen' verdiende geld droeg hij trouw af aan zijn moeder, waardoor het gezin wat ruimer kon leven.

Op negenjarige leeftijd (1932) verliest Johnny tijdens een stoeipartij met zijn neefje Carel zijn linkeroog, waardoor hij het de rest van zijn leven met een glazen oog -'me glase luik'-moet doen.

Na enkele jaren ambachtsschool stond Jan eerst een tijdlang aan de roerpot bij de chocolade- en suikerwerkfabriek van J.C. Klene & Co. aan de Looiersgracht. Vervolgens werkte hij in een kartonnage- en in een scheerapparatenfabriek.

In zijn vrije tijd bleef Jan van Musscher echter optreden. Vanaf zijn veertiende zong hij met accordeonbegeleiding van zijn trouwe metgezel Jan Hillegers ieder weekeinde in een buurtcafé, en ook oogstte hij succes met humoristische voordrachten. Daarbij gebruikte hij voor het eerst de artiestennaam 'Johnny Jordaan'.

Tijdens de Duitse bezetting werd het steeds moeilijker om met dergelijke optredens voldoende geld te verdienen, al kwam zijn zangtalent wel van pas toen hij - inmiddels

getrouwd - op hongertocht in Noord-Holland van de boeren eetwaren probeerde los te krijgen. Ondanks zijn belangstelling voor herenliefde voldoet de zanger aan de sociale verwachtingen en trouwt Johnny op 11 november 1943 met Jannetje de Graaff, die Totty werd genoemd. In die dagen geloofde men dat 'die afwijking' wel zou genezen door een huwelijk. Johnny was negentien en Totty achttien. Het echtpaar krijgt 1 dochter, Willeke. Na de bevrijding, met het weer op gang komen van het uitgaansleven, vond Johnny een betrekking als zingende kelner in café De Kuil aan de Oudebrugsteeg. Hier zou hij negen jaar werken.

Johnny en accordeonist Jantje Hillegers in de Oudebrugsteeg 27.

Johnny werkt bij een boekbinderij op de Elandsgracht, tot hij een betrekking als zingende kelner krijgt in café De Kuil in de Oudebrugsteeg 27. Ruim tien jaar zou de allergrootste zanger in de geschiedenis van het Nederlandse lied in De Kuil doorbrengen. Samen met de legendarische accordeonist Jantje Hillegers.

Wat The Cavern was voor The Beatles, dat was De Kuil voor Johnny Jordaan. Internationaal bekend omdat ook Jacques Brel daar inspiratie vond om zijn lied *Porte d'Amsterdam* te schrijven. De avond van zijn bezoek speelde niet Johnny, maar Bolle Jan, de vader van René Froger. Om de hoek, op de Nieuwendijk, had de "Nederlandse Edith Piaf", onze eigen Tante Leen (1912-1992) haar kroeg. Haar allergrootste hit zou *Oh Johnny* worden.

Het is in De Kuil dat Johnny leert het moeilijkste publiek in te palmen met zijn liedjes. De dronken macho's op weg naar de Wallen, de sukkels die de tijd van hun leven hadden zodra Johnny *Vader waarom hebben de giraffen, toch zo'n hele lange nek* inzette. De stoerste zeebonken pinken een traan als Johnny de Westertoren bezong. Maar de zanger hoort ook de liederen van de Portugese zeelui, of de Marineri uit Italië. Tot op vandaag de dag is café De Kuil het echte bedevaartsoord voor de fans van Johnny.

Hier werkte hij jarenlang voor zestig gulden per week. In café De Kuil in de Oudebrugsteeg begin de victorie. Jaren voor de officiële doorbraak in 1955. De Kuil was de leerschool die uiteindelijk leidde tot de internationale erkenning van het talent.

Een diep ingrijpende gebeurtenis in zijn leven was het overlijden van zijn moeder in mei 1952, en het is niet uitgesloten dat de beroerte waardoor hij kort daarna werd getroffen een gevolg was van de ondergane emotie. Ofschoon hij lichamelijk vrijwel geheel herstelde, zou het nog enige jaren duren voordat hij dit verdriet te boven kwam.

De ommekeer in Johnny's leven kwam in 1955. Op 7 februari van dat jaar - zijn 31e verjaardag - nam hij 'voor de grap' deel aan een door platenmaatschappij platenmaatschappij

Bovema georganiseerd zangconcours voor de Beste Stem van de Jordaan. Bovema was op zoek naar nieuw talent in het zogenoemde Jordaan-genre. Een muziek-cultuur die een halve eeuw eerder was ontstaan als Hollandse variant op het Italiaanse belcanto. Vooral in achterbuurten als de Jordaan kweelde men dat het een lust was.

Johnny kende zijn klassiekers. Als er een lied was waarmee hij indruk wist te maken, was het wel 'De Parel'. In De Kuil had hij dit nummer zo weten te perfectioneren dat je de Westertoren voor je zag als Johnny zong. De voorrondes hadden plaats in het r.k. patronaatsgebouw aan de Rozengracht. Op de enige avond dat Johnny niet in De Kuil hoefde te zingen. Dat was niet het geval met de finale in hotel Krasnapolsky. Johnny kreeg van de eigenaresse van De Kuil te horen dat hij die avond gewoon zou moeten werken. Tussen de bedrijven glipte Johnny snel naar de vlakbij gelegen zaal, om op staande voet te worden ontslagen bij terugkomst. Totdat bekend werd dat hij had gewonnen met *De Parel van de Jordaan*. Maar Johnny hield zich aan het ontslag. Op 1 avond kon hij meer verdienen dan twee weken in De Kuil.

Tante Leen werd tweede met het nummer *Hand in hand*. Hun namen zouden voor de rest van hun leven met elkaar verbonden blijven.

De AVRO-radio zond de volgende ochtend de winnende nummers uit. Direct na het optreden werd besloten dat er een plaat opgenomen zou worden, met De Parel en op de B-kant *Bij Ons In De Jordaan*. Twee megahits op 1 single.

Twee maanden later waren er al honderdduizend exemplaren van verkocht. En dat in een tijd dat er zo'n 200.000 platenspelers in Nederland waren. Direct werd

besloten tot een tweede plaat: *Geef Mij Maar Amsterdam*, geschreven door trompettist Pi Vèriss (Piet Visser, 2 oktober 1916-11 november 1998).

Omdat Pi door Harry de Groot werd uitgenodigd iets voor Johnny te doen, staat ook De Groot als medecomponist vermeld. Vèriss: "Dat deed je toen". In werkelijkheid had Pi het nummer dat het volkslied van Amsterdam zou worden, drie jaar eerder geschreven. Het "liever in Mokum zonder poen, dan in Parijs met een miljoen" is menig Amsterdammer op het lijf geschreven. Vèriss is ook verantwoordelijk voor *De zon schijnt voor iedereen*, *Op de Oude Lindengracht* en *Mijn oude Amstelstad*.

Voor de Jordanezen betekent het succes van Johnny Jordaan een opwaardering van hun geminachte komaf. Vaak is beweerd dat Nederland met Johnny Jordaan voor het eerst zijn eigen blues, musette, fado of flamenco kreeg.

In een jaar tijd gingen meer dan een miljoen platen van hem over de toonbank. Daarbij trad hij in juli 1955 ook op voor de televisie, waardoor hij ook buiten Amsterdam bekend werd.

Deze populariteit had hij overigens niet te danken aan de radio, want behalve de AVRO weigerden de omroepverenigingen zijn levensliederen uit te zenden. Door de tekstcontrole van de VARA werd Jordaan afgekeurd wegens een vermeend te laag cultureel gehalte.

De cultuurkakkers waren niet in staat de bliksemcarrière te stoppen. Er volgden optredens in het hele land en ook in Vlaanderen, waar Johnny Jordaan eveneens razend populair was. Dank zij een handige impresario, die hem onder zijn hoede had genomen, verdiende hij weldra meer op één dag dan tevoren in een hele week. Soms gaf hij wel drie maal

daags een concert, en in veel plaatsen werd hij door een uitzinnige menigte verwelkomd.

De inmiddels overleden Pi Vèriss destijds in een uitzending van MokumTV: 'In Hilversum hebben ze verdomd weinig beeldmateriaal van Johnny. Er werd daar een beetje op deze volksheld neergekeken. Het was ondenkbaar dat zijn muziek door VARA of de Vrijzinnig Protestantse VPRO ten gehore werd gebracht.

Voor de Vereniging Arbeiders Radio Amateurs (VARA) vond zijn muziek absoluut ongeschikt voor de socialistische arbeider. De VARA ging zelfs zo ver dat ze wist te voorkomen dat de zanger tijdens een nationaal programma ter gelegenheid van koninginndag, zoals ze dat zeiden, 'de ether zou vervuilen'. Alleen bij de AVRO klonk het Saberiye, saberiyyosiyah', aldus Vèriss.

Als Koningin Juliana hoort dat de VARA weet te voorkomen dat Johnny een speciale uitzending ter gelegenheid van koninginndag zou "bevuilen". is ze des duivels, en op 24 november 1956 werd Johnny uitgenodigd om in Soestdijk voor Koningin Juliana en drie prinsessen te komen zingen.

Ondanks de alles overheersende invloed van de omroepverenigingen kon de boycot Jordans roem niet keren.

Het koperen huwelijksfeest van Johnny en zijn vrouw, in april 1956, sloeg wat dit betreft alles. Half Amsterdam was bij die gelegenheid op de been om de gevierde volkszanger tijdens een rijtoer door de Jordaan toe te juichen.

Zo groot was het enthousiasme dat hij voor een horde bewonderaars de vlucht moest nemen.

In deze gloriejaren bracht Johnny Jordaan zijn succesnummers ook ten gehore voor de vele na de oorlog geëmigreerde Nederlanders, zowel via de microfoon van Radio Nederland Wereldomroep als in levenden lijve op overzeese tournees.

Jordaan bereikt de status van een superster op een wijze die niet eerder is vertoond in de Nederlandse lichte muziek. Ondanks het succes is Johnny Jordaan niet gelukkig. Zijn homoseksualiteit en zijn moeizame huwelijk doen hem veel verdriet. "Het Vreet Aan Je Hart."

Op 19 januari 1956 springt hij uit een rijdende auto, maar raakt slechts licht gewond.

In 1957 gaat Jordaan met o.a. zijn neef Willy Alberti en het grote theaterorkest van Jos Cleber naar het Europees Zangfestival, dat in Venetië werd gehouden. Ze wonnen de gouden gondel op het San Marcoplein.

In Carré wordt dit optreden opnieuw gedaan en als Johnny in datzelfde jaar 1957 een maand lang in het Edison-theater aan de Elandsgracht optreed, zijn er alleen op de zwarte markt kaartjes te krijgen.

De Elandsgracht, met links het Edison Theater.

In 1959 zong hij in Londen zijn Jordaanlied in een televisieshow met Nederlandse artiesten onder leiding van Wim Sonneveld.

In 1962 heeft Johnny weer een hit met *Daar Mag Je Alleen Maar Naar Kijken*. In plaats van zijn eigen herkenbare geluid met drie accordeons en achtergrondkoor Klaverjasclub Schoppen 9, is op zijn volgende platen een prominente plaats ingeruimd voor het Hammondorgel van Cor Steyn, strijkers of een complete big band.

Het vele geld dat Johnny verdiende, liet hij door zijn vingers glippen, mede door zijn naïeve goedhartigheid en ook doordat handige zakenlui er steeds weer in slaagden hem in hun eigen voordeel te misleiden. Toen de fiscus hem na enige jaren navorderingen oplegde, zat hij volkomen aan de grond en moest hij hals over kop zijn bezittingen verkopen. Doordat hij roofbouw had gepleegd op zijn zwakke lichaam, was bovendien zijn gezondheid zienderogen achteruit gegaan.

Een maagzweer onttaardde in een ernstige maagbloeding, en tevens openbaarde zich suikerziekte. Na een zware depressie liet hij zich overhalen deelgenoot te worden van een Jordaancabaret in Scheveningen. Daar knoopte hij zijn eerste homoseksuele relatie aan.

The Beatles waren ineens op komen duiken en Johnny had bijna geen werk. Bovendien bleek hij aan een ernstige vorm van suikerziekte te lijden. Een beetje afremmen dus.

In 1962 begon Johnny Jordaan weer waar hij ooit in De Kuil mee begonnen was. Als zingende kastelein in een kroeg. Niet in Mokum. Daar had hij z'n buik even vol van. Johnny zong in Rotterdam, in zijn eigen kroeg. Levenspartner Ton Slierendrecht bij MokumTV: "Die eerste maanden was het stervensdruk, maar na enige tijd kwam de klad erin."

Door voortdurende belastingschulden geplaagd, week Johnny in 1963 uit naar Antwerpen, waar hij en Ton opnieuw een café kochten. Ook daar verliep de klandizie na enige jaren, terwijl hij ook nog eens gekweld werd door heimwee.

In 1963 verschijnt een LP met liedjes van het jaren dertig-
idool Willy Derby, onder andere met een opvallend lied over een Spaanse vluchteling (Verlaten) en het plechtstatige Vergeet Me Niet. Het is niet verwonderlijk dat veel van zijn liederen in deze periode heimwee en verlangen als onderwerp hebben.

Met kleine beetjes wist Jordaan een groot deel van zijn belastingschuld af te betalen. Hij kwijnde bijna weg van heimwee naar Amsterdam.

Door toedoen van Tante Leen lost platenmaatschappij Bovema het restant van de schuld af. In 1968 komt Johnny

weer naar Nederland. Niet naar de Jordaan of omgeving, maar naar een flat in Beverwijk. De zogenaamde Beverwijkse jaren, voor John en zijn partner Ton Slierendrecht zich aan het Frederik Hendrikplantsoen in de Amsterdamse Staatslieden-buurt vestigen. Om daar nooit meer te vertrekken.

De terugkeer naar Nederland wordt gevierd met een nieuwe hit: '*n Pikketanussie*. Met *Ouwe Trouwe Jordaan* is de comeback compleet en bewijs Johnny met liedjes als *Maar Toch* en *Ouwe Makker* niets van zijn ouderwetse kwaliteit te hebben ingeboet.

In de herfst van 1968 doet hij zeven televisieshows met Tante Leen, die zich afspeelden in en in de studio nagebouwd café De Kuil.

In 1969 en 1970 toeren Johnny Jordaan en Tante Leen door de Verenigde Staten, Australië en Nieuw Zeeland. In 1970 heeft hij met de single *Pruimesap* opnieuw een hit. Inmiddels ondervindt hij als vertolker van het levenslied concurrentie van artiesten als de Zangeres Zonder Naam, Gert en Hermien en Corry & de Rekels. Het zijn vooral artiesten uit het oosten en zuiden van het land.

In 1970 vroeg Beppy Nooy aan Jordaan bij het Amsterdams Volkstoneel de rol van De Mop te spelen in De Jantjes. Hij speelde het seizoen niet uit. Op 23 november 1970 stortte hij tijdens voorstelling in theater Orpheus in Apeldoorn in elkaar. Later in het ziekenhuis werd een lichte hersenbloeding geconstateerd. Op de intensive care kreeg hij ook nog eens vijf hartinfarcten, kort na elkaar, waarna hij absolute rust moet houden.

In 1972 verschijnt er bij Bruna onder de titel *Ze Kunnen Van Me Zeggen Wat Ze Willen* zijn levensverhaal. Op 9 december van dat jaar neemt Jordaan officieel afscheid van het publiek in een televisieprogramma dat werd gepresenteerd door Wim Ibo. Het was een anderhalf uur durende show met Ramses Shaffy, Tante Leen, Willy Alberti, Zwarte Riek, Harry de Groot en tekstschrijver Pi Veriss.

Aan het eind van de uitzending playbackt Johnny een speciaal geschreven afscheidslied: *Bedankt Lieve Mensen*.

Dankzij de benefietavond werd hij in staat gesteld een rustig leven te leiden. Wel blijven er elpees verschijnen. In 1973 bracht Jordaan, hiertoe aangezet door Harry de Groot, de religieuze plaat *Uw Koninkrijk Kome* op de markt. Hij zingt een paar lp's vol met neef Willy Alberti en maakt ook nog een operetteplaat.

In mei 1977 vertrekken Johnny en Ton naar de Spaanse badplaats Benidorm. Daar is John weer, voor hij het beseft de zingende kelner, die voor een vette mazzel niet te beroerd is om in de zinderende zomer *Kerstmis in de Jordaan* te vertolken. Maar ook café De Klomp is alleen in het hoogseizoen vol. Al na een jaar keerde het paar terug naar Amsterdam.

Incidenteel trad hij nog op, voornamelijk in bejaardenoorden en ziekenhuizen. Het laatste grote publieke optreden vond plaats in 1978 als gast bij het Jordaan cabaret in Gebouw De Palm. Een jaar later brengt Johnny nog een bezoek aan de plek waar het allemaal begon: De Kuil. In 1979 neemt Johnny en nostalgisch duet op met Tante Leen: *Waar Is De Tijd Gebleven*.

Zijn laatste levensjaren was Johnny lichamelijk aan het eind van zijn latijn. Slechts omringd door de zorgen van zijn

vriend Ton Slierendrecht - met wie hij 31 jaar een vaste relatie onderhield - en een paar goede kennissen, leefde hij tamelijk eenzaam, ook doordat hij door een bloedvatenvernauwing aan een rolstoel was gekluisterd.

In 1981 kreeg Jordaan weer een hersenbloeding waarna hij zich nog maar moeilijk kon bewegen.

Om zijn relatie met Ton Slierendrecht een wettige status te geven, wordt zijn huwelijk met Tottie op 7 oktober 1982 door echtscheiding ontbonden.

Zelfs in zijn rolstoel blijft Johnny optreden, zoals tijdens het carnaval in de Jordaan. Dick van der Geld van AmsterdamTV maakte de historische opnames die ook bij MokumTV te zien waren. Het is de zwanezang van de beroemdste volkszanger uit de tweede helft van de vorige eeuw.

Op 27 december 1988 kreeg Johnny opnieuw een hersenbloeding. Hij overleed op 8 januari 1989 op vierenzestigjarige leeftijd.

Vijf dagen later luidden de klokken van de Westertoren, terwijl duizenden mensen afscheid namen van de Parel Van De Jordaan. In de Westerkerk en op begraafplaats Vrederhof aan de Haarlemmerweg, waar Johnny wordt bijgezet in het graf waar ook zijn moeder, grootmoeder en schoonmoeder rusten. Later zouden hier ook de keizer van het jiddische lied Leo Fuld en accordeonist Johnny Meijer een graf krijgen.

Er werd een uiterst succesvolle galavoorstelling in Carré georganiseerd om geld in te zamelen om een beeld van de populaire zanger te bekostigen. Over wie het beeld mag maken is nauwelijks discussie: beeldhouwer Kees Verkade krijgt de opdracht. Over de plek waar het beeld moest komen

werd felle discussie gevoerd. Toen men het eens was over de plek, protesteerden door het wijkcentrum opgehitste 'buurtbewoners en Jordanezen' daar tegen, 'omdat ze niet in de besluitvorming waren betrokken.'

De beste plek was ongetwijfeld het Frederik Hendrikplantsoen, maar dat lag nèt buiten de Jordaan. Dat *kon dus niet*. Uiteindelijk werd het beeld onthuld op de parkeerplaats aan de kop van de Elandsgracht, pal voor een foeilelijk elekticiteitshuisje.

Tante Leen, Johnny's zangpartner en hartsvriendin, was in haar laatste levensjaar toen het beeld in 1991 onthuld werd. Ook zij verbaasde zich over de plek. *'Waarom hier? Jongen, ik zou het echt niet weten, want zover ik weet heeft Johnny hier zelfs zijn auto nooit geparkeerd'*.

Johnny had nooit de Elandsgracht bezongen. Wat de Elandsgracht met de zanger bond was dat hij in 1957 een maand lang in het Edison-theater heeft gezongen.

Voorafgaande aan de hoofdfilm. Het idee om het beeld juist daar te plaatsen was afkomstig een 'echte' Jordaanbewoner, die met steun van het wijkcentrum vond dat Johnny voor zijn deur moest komen te staan.

Op 5 augustus 1992 komt er ook aan het leven van Tante Lees een einde. Ze wordt gecremeert op Westgarde.

In 1994 werd een beeld van Tante Leen, eveneens van Kees Verkade, naast dat van Johnny geplaatst.

Dan heeft de 'echte' Jordanees een droom. De hele Elandsgracht moet vol met beelden van Amsterdamse artiesten komen te staan. Met steun van het wijkcentrum

kwam daar als eerste een beeld van accordeonist Johnny Meijer bij.

Kees Verkade protesteerde tegen de plaatsing van dit niet bij zijn beelden passende kunstwerk op de parkeerplaats, en dreigde op tv zelfs zijn beelden te laten verplaatsen naar het Frederik Hendrikplantsoen. Hetgeen volgens velen al vanaf het begin een betere optie zou zijn geweest voor het beeld van Johnny Jordaan.

In 1994 brak er een 'oorlog' tussen de Staatsliedenbuurt en de Jordaan uit om de 'eer' een straat naar Johnny te mogen vernoemen. Een aanvraag tot straatnaamwijziging was ingediend voor het Frederik Hendrikplantsoen. De plek waar Johnny na zijn binnen- en buitenlandse avonturen weer terugkeerde en tot zijn dood geleefd had, zou Johnny Jordaan-rotonde moeten gaan heten. Dit nadat er was gecontroleerd of iemand anders al een aanvraag had ingediend en in overleg en met toestemming van Johnny's levenspartner Ton Slierendrecht.

De aanvraag deed Hannie Pastor, de 'echte' Jordanees, wiens verdienste eruit bestond dat hij in zijn jeugd een paar jaar schuin tegenover Willy Alberti, de volle neef van Johnny Jordaan, had gewoond. Ton Slierendrecht, de levenspartner van Johnny Jordaan: *Die man heeft vroeger ooit eens in de buurt gewoont, en doet net alsof hij Johnny echt gekend heeft.*

In de Johnny Jordaan biografie van Bert Hiddema krijgt Pastor een prominente rol omdat zowel Johnny's levenspartner alswel Johnny's echtgenoot Totty iedere medewerking aan Hiddema's werk weigeren. Beide waren wel in de MokumTV documentaire te zien. Vreemd is dan ook, dat aan het gevecht over welke plek zich met de naam

van de overleden zanger zou mogen sieren met geen woord voorkomt in Hiddema's boek.

'Oorlog om de eer van Johnny' kopte de Staatskrant en de landelijke pers volgde. Er werd flink met modder gesmeten. Hannie Pastor over de uit de Staatsliedenbuurt afkomstige Initiatiefgroep Johnny Jordaan (IJJ): *'We hebben niks tegen negers en Turken, maar ze moeten wel van onze Johnny afblijven'*. Het gevecht werd eind 1994 voor de camera's van de pers uitgevochten. Tot in het NOS journaal toe.

'Laten de specialisten maar bepalen welke plek het beste naar Johnny kan worden vernoemd' liet IJJ-woordvoerder Bob Morriën diplomatisch via de Wereldomroep weten. De heer Pastor was inmiddels overgegaan tot een 24-uurs bewaking van de beelden van Johnny Jordaan en Tante Leen. Hij had geruchten ("stemmen") gehoord, die hem vertelde dat het IJJ van plan was deze te stelen om ze in het Frederik Hendrikplantsoen op te stellen. Bijna dagelijks wachtte hij wethoudster Guusje ter Horst op om haar te vertellen dat ze de schuin tegenover haar woning gelegen middenstrook aan de Elandsgracht om te dopen in het Johnny Jordaanplein. Uiteindelijk zwichtte ze voor de druk. Bij de officiële herdoop van de parkeerplaats op de kop van de Elandsgracht in 1995 ontkende Ter Horst voor de camera van MokumTV respectievelijk een relatie met Hannie Pastor te hebben gehad of door deze te zijn bedreigd. Haaena leek de rust weer te keren. Tot tien jaar later opnieuw de pleuris uitbreekt.

Aanleiding was de presentatie van een Johnny Jordaan-dvd. Samensteller Peter Pols had de ex waarmee de zanger in 1943 getrouwd was uitgenodigd. Die wilde wel komen, maar alleen onder garantie dat Johnny's wederhelft Ton Slierendrecht niet zou worden gevraagd. Slierendrecht was in voor- en tegenspoed 31 jaar lang de partner van Johnny. Hij

nam ook na diens overlijden in 1989 iedere gelegenheid te baat om het muzikale erfgoed van de beroemde zanger onder de aandacht te houden. Bovendien woonde Slierendrecht op zo'n honderd meter afstand waar de dvd-presentatie plaats had.

Ton: "Nee, zijn ex-vrouw wilde het niet. Het was dat MokumTV het me het vertelde, anders had ik van niets geweten".

Jannetje 'Tottie' de Graaff: "Toen we hem binnen zagen komen, hebben ik en mijn dochter overwogen om weg te gaan. Ik vind het schandalig dat hij is gekomen, zonder uitnodiging."

Uiteindelijk werd het eerste exemplaar van de dvd 'Bij ons in de Jordaan' toch uitgereikt aan Ton Slierendrecht, de partner van Johnny. Daarna volgde ex-vrouw Tottie en haar familie, de familie Alberti, de familie van Tante Leen, Majoor Alida Bosshardt van het Leger des Heils, Ria Valk, Koos Alberts, Dries Roelvink, Henk van Mokum, Roos en de vele anderen die zo in het zonnetje werden gezet.

Op 1 september 2013 stierf Ton Slierendrecht (Den Haag 30-10-1931), gedurende 31 jaar de levensgezel van Johnny Jordaan. Op 3 januari 2014 liet Barry Hulshof (65), die, na Johnny, 23 jaar met Ton leefde, weten dat Ton Slierendrecht in stilte was gecremeerd. Alleen Hulshof en de hond waren aanwezig bij de crematie. Ton was 'blij dat Onze-Lieve-Heer hem eindelijk haalde', want zijn laatste tijd was hij deels verlamd en leefde voortdurend met pijn.

Barry woont nog steeds in het huis aan het Frederik Hendrikplantsoen in de Staatsliedenbuurt, waar Johnny en Ton ooit kwamen te wonen.